

1 ANWB-fietsroute Lingeroute

70km

Tussen Geldermalsen en Gorinchem is de Linge op z'n mooist. Als een fraai kronkelend lint stroomt het door het vlakke rivierenland. Aan weerszijden liggen intieme dijkdorpjes. Oorspronkelijk was de Linge vanaf Tiel westwaarts een zijtak van de Waal, mogelijk zelfs breder dan de Waal zelf. Dat veranderde toen rond 1300 bij Tiel een dam in de Linge werd gelegd, waardoor deze in betekenis sterk afnam en de Waal steeds belangrijker werd. Voor de afwatering van het riviereengebied is de Linge steeds van grote betekenis geweest. De commerciële scheepvaart maakt er nog maar zelden gebruik van: de recreatieve vaart des te meer.

De Linge tussen Deil en Enspijk. In de verte Molen de Vlinder (Kalkhoven Fotografie)

1 In de 18e eeuw vestigden de eerste glasblazers zich in **Leerdam**. Voor het stadhuis van de 'Glasstad' fonkelt een *modern glaskunstwerk*, een neosculptuur bestaande uit 49 identieke glazen kubussen. Glaswerk staat ook centraal in het Nationaal Glasmuseum, de kristalwinkel, de glasblazerijen en galeries. Het 18e-eeuwse Hofje van mevrouw Van Aerden is zorgvuldig gerestaureerd.

4 Ook **Beesd** heeft een stompe kerktoeren, een zogenaamde Kempenaar. Het stadje werd in de 19e eeuw regelmatig door overstromingen bedreigd. De bevolking zocht haar

START

2 Het 19e-eeuwse **Fort Asperen** maakte deel uit van de militair sterk overschatte Hollandse Waterlinie.

3 In **Acquoi** liggen prachtige dijkhuisjes en een scheve toren met daaronder – heel merkwaardig – het graf van mevrouw Pisa.

5 In het *landgoed Mariënwaardt* wijzen prachtige lanen, grote percelen en een eeuwenoud bos op grootgrondbezit. In 1129 stichtten premon-

stratenzer monniken een klooster langs de Linge. De abtj kende een roerige geschiedenis van branden, berovingen en overstromingen. In het begin van de Tachtigjarige Oorlog werd het klooster met de grond gelijk gemaakt. Op de plaats van de abdij verrees in 1790 een landgoed.

6 **Fort De Nieuwe Steeg** op de Zuider Lingedijk verdedigde bij eventuele ingebruikname van de waterlinie de doorgang op de vrijliggende Lingedijk en de rivier zelf.

toevlucht op de 'waterzolders' in de kerktoeren, op een speciaal opgeworpen vluchtheuvel (informatiebord achter de kerk) of in een zogenaamd 'hoog huis'. Hier woonde men op de eerste verdieping die van buiten via een trap bereikbaar was. Tussen Beesd en Tricht fietst u over de *Appeldijk* die in het voorjaar verandert in de weelderigste bloesemdijk van Nederland.

V

VERVOLG V

7 **Heukelum** is een karakteristiek stadje aan de Linge. Het *beeldje van de oude veerman* herinnert aan het vroegere (in 1996 in ere herstelde) voetveer. Het robuuste kasteel De Merckenburg stamt uit de 13e eeuw. Het werd in 1672 herbouwd.

8 Ook de toren van de 15-eeuwse **Kruiskerk** in **Asperen** deed dienst als verdedigingswerk.

De *oeverlanden* langs de Linge vormen een beschermd natuurmonument. De combinatie van oevers, moerasen, bosjes (grienden) en graslanden maakt het gebied bijzonder waardevol.

